

מדינת ישראל
הכנסת

1239

ש.פ.פ.

פרוטוקול מס. 16 / ב

מישיבת ועדת העבודה, שהתקיימה ביום א',
ד' בשבט תשי"ז - 6.1.57, בשעה 10.30.

נוכחו - חברי הוועדה:

- ע. גוברין - היו"ר
- ט. ארם
- ה. ברגר
- ח. סגורי-כהן
- א. וילנסקה
- י. קרגמן
- ס. קלמר
- י. ריפתין
- א. שוסטק

מוזמנים:

מר בר-ניב - היועץ המשפטי של משרד העבודה
מר ורטהיים - ממשרד העבודה.

סדר-היום: חוק הגנת השכר, תשי"ז-1956.

- - - - -

אני פותח את הישיבה.

היו"ר ע. גוברין:

אנו בדון על סעיף 18.

רציתי לשמוע דו"ח מיושב-ראש ועדת המסגה
על ענין המסים המוניציפליים.

ס. קלמר:

מאחר שאגד הכנסת ירם - יו"ר ועדת
המסגה - טרם הגיע, חושבני שאנו נשמע

היו"ר ע. גוברין:

דו"ח זה בישיבה הבאה.

מר בר-ניב: התעוררו אגף שאלות בסעיף 18, אשר אחת מהן עוררה חברת הכנסת וילנסקה, לאחר ההסבר שנתתי, הוועדה השאירה פתוח את הסעיפים 15, 16, 17, 18.

הינ"ר ע. גוברין: העניינים הם אדמיניסטרטיביים. אני אומר כי אם חיינו יושבים עם כל המשרדים בנוגעים בדבר, כי אז חיינו רואים שזה אדמיניסטרטיבי בלבד.

ל. ריפתין: לו אפשר היה לקבל מחקר מקביל על אופן תשלום השכר, הייתי רואה בזה ברכה רבה.

מר בר-ניב: זה מחייב להתחיל בדו"חיים של רשמים. זאת אפשר לעשות במקרים של פשיטות-רגל, שביתות וכד'. מחקר כזה יצריך לפחות תקופה של שנה. ללא מחקר זה לדעתי, זה עונה לך בהלנת השכר.

במקרה של פשיטת רגל - אין לך מקרה אחד אשר שם אין 3, 4 או יותר חדשי הלנת שכר. ישנם מקרים בודדים שהשכר הוא בסדר; אבל במקרים רבים יש שם 3 חדשי הלנת שכר.

ולכן אומר אני שמחקר כזה יימשך תקופה ארוכה.

מר ורטהיים: לפני שנתיים מצאתי כי ישנו גידול של ימי שביתה, רצייתי לדעת מניין בא גידול זה; לאחר בדיקה מצאתי כי זה נובע מהשביתות של ציבור הסורים.

מר בר-ניב: סעיף 18 (קורא).

לאור התיקונים שקבלנו בזמנו, אמרנו כי יש להוסיף אחרי המלים: "לשכר עבודה שלא שולם" את המלים "לכל המאוחר".

מ. קלמר: לדעתי, החלק העשרים מהשכר המולן הוא גדול.

(ב) לי נראה הדבר כי זו רבית ולא קנס. רבית של 5% לשבוע היא רבית גבוהה.

(ג) כמה פועלים דתיים אמרו לי כי נותן עבודה אינו משלם קנס אבל הוא גם אינו חייב לשלם זאת בתור רבית לפועלים. לא יתכן שפועל יקבל רבית בעד עבודתו. פועלים דתיים מהססים אם לקבל את התשלום הזה ואם לאו.

מר בר-ניב: גם לפי הדין הדתי אין זו רבית.

מ. קלמר: ייוסף עד היכן נגיי, כשנאמר פה כי/בעד השבוע הראשון להלנת השכר, או בעד חלק מאותו השבוע חלק העשרים מהשכר המולן, ובעד כל שבוע שאחריו או חלק ממנו - חלק עשירים מהשכר המולן, וכו'?

מר בר-ניב:

תשובות לשאלתך, חבר הכנסת קלמר, תמצא
בסעיפים 19, 20, 21.

מר קלמר:

אני מציע שהקנס ייכנס לקופת הממשלה.

מר בר-ניב:

כשנתעוררה שאלת חובת התשלום עד לתאריך
מסויים, אז ברוב הארצות הלכו במשך
שנים רבות בדרך אחת, שיגרתית - ראו בזה משום עבירה וקנסו את
נותן העבודה. עכשיו פוסלים דרך זו ברוב הארצות משום שראו
כי דרך זו אינה מעשית; עד אשר אתה מגיש את התביעה, ועד אשר
מגיע בידור התביעה - במשך זמן זה נותן העבודה משלם את השכר.
ואף בית משפט אינו אוהב לספל בעבירה שכבר חוסלה.

(ב) אין פה גורם של עבירה פלילית,
ואין המדינה חייבת לקבל קנסות בעד הדבר הזה. ברוב הארצות,
החל מגרמניה המערבית וגמור בהודו, דרך ארצות-הברית, בנקסים
בשיטה המוצעת פה, משום שהם אומרים שאין זו עבירה כלכלית, ואם
יש לך עבירה כלכלית, אזי תפעל ותלחם בדרך כלכלית.

למה אין זו רבית לפי דין ישראל?
משום שרבית זו אינה קשורה בהלוואה. ואז נשאלה השאלה: האם פועל
מסכים לתת הלוואה ברבית? אני אומר: כי לפי דיני ישראל אין
כאן כל צביון של רבית או של עיסקה, מהנימוקים הבאים: (א) לעשות
את הענין לא כדאי; (ב) ההנחה שאין לו, לנותן העבודה, לא יכולה
להיות קיימת לגבי החוק פרט לסעיף 19 בו מדובר "שלמעביד לא היתה
או לא יכולה להיות כל שליטה עליהן".

ח. מגורי-כהן:

אינני מסכים עם דעתו של חבר הכנסת קלמר,
אם זה ענין של רבית, הרי יש לנו בנקים,
יש אנשים שמפקידים כספים וכו' - כל זה ענין של רבית.

אם נביח, מפעל - ואני בא טוב מתוך דאגה
לפועל ולא למפעל - אם למפעל אין אשראי וכו', ואין לו אפשרות לשלם
לפועלים, או אאא שבעל המפעל עומד לקבל הלוואה אבל בינתיים אין
לו לשלם; או אחרת - יש לו סחורה והוא מוכרח להפסיק את העבודה
משום שהוא לא יוכל לשלם במועד הבא - מה דינו של נותן עבודה זה?

מר בר-ניב:

בסעיף 19 דנים על כך.

הינ"ר ע. גוברין:

הערה לדברי חבר הכנסת קלמר והערה מצדי.
אני מקבל את הקנס או את הפצול לפי
הנורמה שנקבעה בחוק. אני אומר מראש, שאם נבוא להגדיר את
הסעיף היסודי - מה זה שכר - אשר עד כה לא הגדרנו אותו,
הרי שלא נוכל לתלות את כל הבעיות - אשר אינן נראות לי, על
השכר. אחרת, אאלץ לחזור לסעיף הזה ואציע להקטין את הקנס או
את הפצול. אבל אם אנחנו מניחים ששכר פירושו רק שכר - וזה נראה לי
אזי חושבני שעלינו להשאיר את הסעיף הזה כמו שהוא אם זה חל רק על
שכר.

בישיבה הראשונה שאל חבר הכנסת ריפתין:
מה זה שכר? אם זה שכר עבודה, או פצולים מקופת התגמולים? הואיל
וזה היה סעיף יסודי, אז ברשות כל החברים השארנו את שם החוק, ואותו
נקבע בסוף.

לדעתי, סכום הפצוי הוא גדול, ואף פנטסטי. אבל אם אני דן רק על שכר עבודה, אזי הוא לא נראה לי כי גבוה מדי. כי מה אנו רוצים להשיג בחוק זה? הרי אין אנו מעוניינים בפיצויים. אם אנחנו מעמידים את הפצויים בסכום קטן, אזי בותן העבודה מגיע לידי כך שהוא מפטר את הפועלים שלו. לכן, אני מיעץ להסאיר את הסעיף כמו שהוא.

ה צ ב ע ה

סעיף 18 נתקבל כמוצע בחוק.

סעיף 19 (קורא).

סר בר-ניצב:

יש פה שני חלקים. בסעיף הקודם נאמר, כי פצויי ההלנה בא באופן אוטומטי. אם המעביד נמצא בתנאים ובמסיבות שאין לו שליטה עליהם, הוא חייב לפנות למטונה על גביית השכר ויאמר לו שאין טעם להמשיך בעבודה, ולכן הוא מבקש להפחית או להפסיק את פיצוי הלנת השכר וכו'. בעקבות דבריו של חבר הכנסת מגורי-כהן, אשר לדעתו המלים "אם למעביד לא היתה או לא יכולה להיות כל שליטה עליהן", יכולות להכביד על המקרה ויכולה להיות טענה נוספת של "אי יכולת של טיווג הסתורה". לדעתי, טענות אלה לא יכולות להחקבל.

י. ריפתין:

הסעיף הזה הוא מעניין מאד, ולדעתי יש בו בעיות מבעיות שונות. הסעיף אינו מדבר על תשלום השכר המולן, אלא על פיצוי לשכר המולן. לא ברור לי מה פירוש המלים "הודש ימים", מדוע המעביד אשר לא יוטל עליו פיצויים, מדוע ניתנת לו שהות של הודש ימים. לי נראה שאריך לחת לו שבוע ימים לפני הפצוי. אני מערער על המלים "הודש ימים".

(ב) אני מסרער על המלים "או לבטלו".

(ג) הניסוח הזה "אם נוכח כי שכר העבודה

לא שולם במועדו מסיבות שלמעביד לא היתה או לא יכולה להיות כל שליטה עליהן", אינו טוב, אני מבקש הסבר לזה.

ההנמקה לגבי הפצוי, אם זהו המובן, הרי

הוא מובן וחשוב וחיובי.

ההנמקה לגבי פשיטת רגל, לדעתי צריך

להיות כאן סעיף מובן. אני מציע להוציא אותו מסעיף 19, ולעשות ממנו סעיף מיוחד, והוא יהיה נמנה על חברות, מקרים של פשיטת רגל וכו'.

א. וילנסקה:

סעיף 19 הוא לדעתי, סעיף הסותר את

תכנו של החוק, הוא סותר גם את כוונתו

של החוק ומהותו. ולכן אני מציעה לפתור את התסבוכת אותה העלה חבר הכנסת ריפתין ע"י מחיקת הסעיף, והנימוקים הם פשוטים: הוא הציע תיקונים, ואילו אני מציעה למחוק את זה מכיון שהוא סותר את חוק הלנת השכר. הואיל וישנה אפשרות להפחית את הקנס או לבטל אותו, או אחרת - הבטחה שהשכר ישולם אי-פעם, הרי משתמע מכך שאפשר להליך את השכר לתקופה ניכרת. אין זו הלנה, אלה זהו עיכוב.

אינני חושבת שאנחנו צריכים לקבל את הנימוק

"לא שולם במועדו מסיבות שלמעביד לא היתה או לא יכולה להיות כל שליטה עליהן". הנימוקים לכך הם, משום שישנם מעבידים המצהירים

שמצבם רע, וכי הם מוסיפים ומכסים את הגרעונות שיטנם בלאו הכי וכו' וכו' (ב) ויש כאלה שמצבם טוב, אז העובדים אינם נכנים מזה. ישנן עונות מסוימות שבמפעלים מורגש פרוספריטי. אם כן, מדוע אין מסתמים את הפועלים בפרוספריטי? (ג) הפועלים עבדו - כלומר, שהם לאחר מחץ עבודה; יצרו בשביל המעבידים סחורות ויהיה להם רווח מכך. לכן חושבת אני, כי אין טום הצדקה להסכים שבחוק תהיה אפשרות של הפחתה או ביטול וכו'. אינני חושבת שצריך להיכנס כל כך למצבו של המעביד אשר השתמש בכוח עבודתו של העובד. מדוע הוא צריך לעכב את התשלום לתקופה בלתי-מוגבלת? ולכן דעתי היא, שהשארית הסעיף פירושו: לא לעשות את מה שהחוק מתכוון לעשות.

מ. קלמר: סעיף 19 לפי הבנתי מדבר רק על קנס בו בזמן שהמדובר הוא להרחיק את הקנס. רוצה אני לשאול: כיצד מתבטא כאן, בתוך הסעיף הזה, שעבר הזמן שבו ניתן צו.

מר בר-ניב: אם הוא שילם באופן אוטומטי. הפסוק האחרון אומר: הפיצוי להלנת הסכר יהיה לכל דבר פרט לצורך סעיף זה ...

מ. קלמר: הוא התעלם מהפיצוי שהוא צריך לסלם והוא שילם את הסכר בלבד. הרי זה לא נמצא בסעיף 19.

ה. ברגר: רציתי לשאול ביחס לסעיף 19: ברור, מהנוסח שהמדובר הוא על פורס-מג'ור. המעביד יכול לטעון: מכרתי את הסחורות, אולם אין לי אשראי. לטענה זו אין ערך, היא מבוטלת וכו'. אולם נשאלת השאלה: האם מקרה כזה צריך להיות במפורש מוסכם בחוק? האם זה לפי הכללים, כלומר - לפי העקרונות הכלליים של המטפט?

(ב) שאלתי השניה היא: יכול להיות שאני טועה - היו מקרים ויטנם מקרים כגון אלה: במפעלים כלכליים השתמשו במשך זמן לא מעט בכספים של קופות התגמולים, וזה נעשה מחוץ הסכם חרישי או מחוץ אי-הסכמה. ויצא איפוא, כי במקום להעביר לקופת התגמולים, התשלום עבר לעסק. והרי לפי החוק הזה, התשלום לקופת התגמולים זה חלק מהסכר.

מר בר-ניב: החלק שנוכח - זה נעשה בצדק.

ה. ברגר: כלומר, נוהג זה קיים, ולדעתי הוא חייב להיפסק. השאלה היא, אם לא צריך לקבוע איזה תקופת מעבר, כי המעביד צריך לסלק מיד את כל החוב.

י. קרגמן: הערה: סעיף 18 הוא סעיף אוטומטי, אם לא משלמים בזמן - מיד מצטרף הפצוי. סעיף 19 אומר, שאם סכר עבודה שולם, אבל לא שולם בזמן, אזי אין כאן ענין של הלנה. ואז יכול להיות בירור על רביית הקנס, ביטולו וכו'.

סעיף 18 אומר, לא שולם באופן אוטומטי -
רשאי המעביד לבקש מהממונה להתחשב במסיבות; והממונה מתחשב או שאינו
מתחשב. לגבי אלאאאל תוכן זה, נדמה לי כי איננו צריכים להיות כה
נוקשים. לא בזדון ולא מתוך רצון רע קרה מה שקרה; או שהיתה שריפה
או כל אסון אחר - אזי במקרים אלה לא ניתנת רשות לערער או כל הקלה
אחרת.

א. שוטסק:
אני חייב להגן על עניני העבודה. לדעתי, כל
האסור פה הוא מספיק; יש ממונה על גביית
השכר הקובע את גובה הפצויים, ולדעתי הרוב לא יגיע לידי כך.
אבל הייתי מציע, אולי מר בר-ניב ימצא איזה שהוא ביטוי, הולם יותר,
למלים: והשכר בינתיים שולם... כדי שהחוק יהיה יותר ברור.

מר בר-ניב:
חבר הכנסת קלמר אמר שצריך להיות באיזה מקום
ברור שהוא שילם את השכר וכיצד הוא צריך לשלם
את הפיצוי. אומר אני, כי דין הפצוי כדין השכר.

אם נניח ששכר העבודה היה 100 לירות, והפצוי
10 לירות, אזי על המעביד לשלם 110 לירות. כל הסכום הזה מהווה את
השכר.

ובקשר לפורס-מג'ור: החוק
הזה מחייב באופן אבסולוטי. לא השתמשו במלה זו מסיבה פשוטה: האמת
היא שלא כולם יודעים מה זה. יש כאן משום אי-בהירות. אם חברי
הוועדה ישאלו אותי מה זה, אז לא אדע להשיב בדיוק. ואני אומר,
כי טוב שאינני יודע.

אשר למה שנאמר על קופת התגמולים: זה נכון.
הניכוי הוא חלק מן השכר. החוק איננו רטרואקטיבי, ומשום כך הבעיה
איננה כה חמורה. חוק קופות התגמולים מוכן, והוא מונח לאישור סופי.
שם דנים על הבעיה בכללותה, וזה ימנע קבוציות וכו'.

לדברי חבר הכנסת קרנמן אפשר להוסיף ולומר,
כי החוק איננו דוקא כך; בנוסח הקיים אין תנאי כזה. יכולות להיות
שתי גישות: אחת - תנאי ההפחתה, הוא תשלום השניה - הנוסח
מאפשר לבקש את ההפחתה גם אם השכר לא שולם. דעתנו היא, להשאיר את
הנוסח הקיים.

לדוגמה: נסרף בית-חרושת; או בעל בית-חרושת
מת, אז יש להעביר את הנכסים משם לשם, בינתיים עובדים לא שבוע ימים
אלא עשרה ימים. ועוד: אניה טבעה; או שבייתה כללית בבנקים שאורכת
למעלה משבוע ימים. (ס. קלמר: זה לא היה ולא יהיה.)

אנחנו נתעלם מהמציאות, ואנו אומרים: נכל
מקרה חייב לשלם.

האפשרות להשאיר את הסעיף 18 אחריו שהגנתי
עליו, ואמרת שהוא חסור, אזי יציקת סעיף 19, סעיף 18 לא יהיה טוב.

היו"ר ע. גוברין:
אני מציע להשאיר את סעיף 19 כמו שהוא,
משום שלו שתי מטרות: א) להאיץ במעבידים
לשלם את השכר במועדו; ב) אין זה מספיק לומר, כי התשלום יהיה בזמן,
אלא מוטב לומר גם שאנו עומדים להטיל עליו קנס במידה לא קטנה.
אולם, עלולים להיות כמה מצבים: פה נאמר "... או לא יכולה להיות
כל שליטה עליהן". אז הוא יגיד: אני לא יכול לשווק. אז המצב מגיע
לידי כך - או שמאמינים לממונה או שלא מאמינים לא.

בניח, אם היינו כותבים שהשופט יפסוק שהמעביד לא ישלם - דבר זה יהיה תלוי בשופט, בבית המשפט וכו'.
פה נאמר: "כל שליטה עליהן" - זה מספיק למחוקק, והממונה מתחשב במקרים אלה.

עלולים להיות מקרים אחרים, כגון: הבנק שהמעביד עוסק אתו, פשט את הרגל. זה קרוב למציאות. אז הוא יבוא לממונה ויאמר: תן לי שבועיים זמן עד אשר אסדר את עניני בניק אחר. הממונה יכול לומר לו: לא אתן לך, אתה תשלם קנס (כי הוא מעביד עסיר). אולם, אנו לא מעוניינים בפיצוי; אנחנו מעוניינים בתשלום. על כן אנו מחמירים בחוק על מנת שהמעבידים לא יפנו לממונה.

לדעתי, החוק צריך לעמוד בפני המציאות ושהפועלים ידעו מזה. יש ועדי עובדים שהם קפדנים, מאורגנים יפה, אלה יעמדו על הזכויות שלהם ואינם מוותרים על החוק. בהרבה מקרים ועד הפועלים לא ילך לממונה, משום שהוא יסתכן וכו'; הממונה עלול לומר לו: תמתין.

רצוני להזכיר מקרה שקרה עם פרוץ מלחמת חבש. כשפרצה המלחמה בחבש, חברת "פרדס" היתה חייבת 7000 לירות לעובדיה. היתה לי בוררות אתה. לו חברת "פרדס" היתה אומרת לי, כי בעוד חדשיים תשלם את המגיע, אז הייתי גומר את העסק הזה, וחברת "פרדס" היתה משלמת את הרביית. כולם ידעו שלחברה זו יש חשבונות באנגליה, אבל הם לא הגיעו הנה.

אני אומר, כי אם אנו נחמיר בסעיף הזה, התוצאה תהיה אחת - המעביד ישלם את הפיצוי.

ז. דיפתיון:
אני מציע, שבמקום חודש ימים יהיה כתוב - שבוע ימים. (ב) אני מציע למחוק את המלה "לבטלו"; (ג) בענין פשיטת רגל, יהיה סעיף נפרד שהוא ינסח את חובת תשלום שכר העבודה וכו'; הדברים נוגעים לענין הלנת השכר.

סר בר-ניב:
ביחס לחודש ימים: זאת אומרים למעביד. הפצול שוסף באופן אוטומטי. המעביד יכול לומר, שבוע אחד לא צריך לבקש; יתכן שבשבוע הראשון לא יהיה לו נימוק.

אשר למלה "לבטלו": אם באותו מקרה שמת בעל בית-החרושת, או באותו מקרה שפרצה מלחמה, והכריזו על אותו מפעל פשיטת רגל לשבוע ימים. הוא צריך להתארגן מחדש.

ביחס לפשיטת רגל: לא שמתם לבכם למלים הנאמרות כאן: "ואם ראה סמן הצדק הוא לעשות כן...". אם אתה מכריז עליו כפושט רגל, אז הוא אינו עובד יותר, הכסף לא ברשותו אלא בידי בעל הנכסים הרשמי וכו'.

ח. מגורי-כהן:
היות וטובת העובד היא גם טובת המסך, והיות והוועדה אינה מייצגת את החוב הזה בלבד, לכן אני מציע שנסמך את הגורמים הנוגעים בדבר, וזאת לא רק לצורך סעיף זה.

היו"ר ע. גוברין: אין צורך.

ט. ארס:

החלק הראשון שבסעיף 18, הופך להיות חלק אינטגרלי; דינו כדין שכר עבודה.

לגבי פושט רגל - אני מסאיר זאת. אבל, כשאתה אומר "לא יכולה להיות כל שליטה עליהן", אז העניין הזה צריך להיות מסודר.

י. ריפתין:

סעיף 19 ו-20 הם הסעיפים העקריים בחוק הזה. סעיף 18 מדבר על סנקציות כלכליות, וסעיף 19 מדבר על סנקציות משפטיות.

וכסנגיע לסעיף 20, אני מבקש את רשות הדיבור כדי לומר שאינני מרוצה מסעיף 19, משום שאין פה הגנה אפקטיבית. אני מוכן לחזור לעיין בסעיף 19.

היו"ר ע. גוברין:

אני מוכן לדחות את ההצבעה על סעיף 19.

א. וילנסקה:

אפשר להשתמש בסעיף זה בכדי לומר שמי יחסים אותו לפגעים קבועים. (היו"ר ע. גוברין:

יש לכך מסונה).

ודבר נוסף: החוק מתרכז בשאלה אחת - נגד הלנת השכר. אני רוצה לדעת איפה, בסעיף הזה אשר נושא בחובו תקנות, איפה ישנה הערובה שהשכר לא יולן לחמשה חדשים?

אני מציעה, אם באמת הכוונה של החוק היא לדברים יוצאים מן הכלל, כמו: שריפה וכו', אז גם כן צריך לתת סייג ולהגיד: המעביד, אחרי שריפה, לא יהיה רשאי להלין בתחומים המפורטים.

היו"ר ע. גוברין:

את צריכה לקרוא סעיף 13.

א. וילנסקה:

אין הוא עונה על כך.

היו"ר ע. גוברין:

סעיף 20 (קורא).

בכדי להבין את הסעיף הזה, יש לקרוא את סעיף 24. סעיף 24 אומר: "הסמכות הנתונה למסונה על גביית השכר לתת צו תשלום אינה באה לגרוע מזכותו של עובד לתבוע שכרו בדרך בה תובעים חוב אזרחי."

אין זה חידוש בחו"ל. אנו יוצרים פרוצדורה פשוטה וזולה ביותר בטביל קביעת שכר עבודה לאותם מקרים אשר בהם, למעשה, החובה לשלם איננה שנויה במחלוקת. במקרים כאלה, במקום ללכת לבית המשפט, פונים למסונה והוא נותן צו. בקריאה הראשונה של החוק בכנסת אמרו חברי, כי אין להוציא את בית המשפט. במקרה כזה הולך המעביד למסונה, ועל ידי כך אנו חוסכים טירחה לעובד, והמסונה נותן את הצו.

מ. קלמר:

בית המשפט יכול לבטל אותו.

מר בר-ניב:

אם כתוב כך בחוק, הרי שהוא יכול לעסות זאת.

י. ריפתיון:

זהו לדעתי טעיף מרכזי בחוק הגנת השכר. פועל ששכרו מולן, פונה לממונה, הממונה רשאי להתערב, ואף רשאי שלא להתערב, יכול להיות גם שלא יהיה לו שיקול; הוא קשור באוצר, בשאלות מדיניות וכו'. אבל נביח שהוא לא יתערב, אז פה לא כתוב במסך כמה ימים הוא יוכל לבדוק את פנייתו של אותו פועל; כלומר, שהוא יכול לסחוב את העניין. אם כן, מה הטעם בכך? אם כתוב שהוא "רשאי", אז הוא לא מיד יוציא את פסק הדין. אולם נביח שהוא יוציא את פסק הדין, אז נותן העבודה יגיש ערעור בפני בית המשפט, והוא יוכל להגיש אותו תוך שבוע ימים.

א. שוסטק:

אם בדרך המרצה, הוא יכול לתת את פסק הדין תוך 7 ימים.

י. ריפתיון:

פה כתוב: המעביד יגיש תוך 7 ימים. לדעתי, הפרוצדורה הזו אינה עונה על השאלה של המציאות של הגנת השכר. כשקראתי את הדו"ח הזה, אמרתי שעלינו לשבת עם האוצר ומנהלי הלשכות ועוד, כדי שנלמד כיצד מתנהלים התשלומים. לדעתי, אפשר לנהוג או באופן מוחלט, או לא. אני מציע לקבוע זמנים ואינסטנציות, וטלא יהיה כתוב "רשאי", אלא חייב; ועוד אני מציע, שהערעור יוגס לא לבית המשפט, אלא לממונה הראשי. לדעתי, כל הפרוצדורה הזו תיארך שבועיים ימים.

בעניין הקנסות, אני מספק. לדעתי דבר

זה דורש דיון.

מ. קלמר:

ביחס למלה "רשאי", אני חושב שמוטב להשאיר מלה זו. לדעתי, הממונה ודאי יהיה סחוייב להזמין את נותן העבודה, כמו בבית-המשפט, בית בית המשפט חייב לשמוע את הצד השני, ומאד יתכן שהצד השני יתן את אותן הסיבות שנקבו כאן. הוא עלול להסביר לממונה שהוא רוצה לשלם את הכסף, אבל הבנק בו היה מונח הכסף שלו פשט את הרגל וכו'.

מינו את הממונה על מנת להביא לידי קביעת

השכר.

בנוגע לדחיפות וכו', אני חושב שלדבר זה

אין סוף; החוק הזה ממונה על שכר עבודה וכו'. אנחנו לא צריכים להרחיק לכת בעניין זה.

אם אני רוצה לערער, אז בפני מי אני מערער?

אפילו בפני בית משפט השלום.

מר בר-ניב:

מ. קלמר:

אם בית משפט הוציא פסק דין סופי, האם אני יכול לערער בפני בית משפט שלום אחר, או רק בפני בית משפט מחוזי? האם זהו פסק-דין סופי? אם המעביד רוצה לבטל את הצו הזה, אז הוא צריך להביא זאת בפני בית משפט מחוזי.

א. שוסטק:

הוא איננו צריך להיות חייב; הממונה סוקל את העניין. אבל אין כאן הגבלת זמן. אני מניח שלממונה עצמו לא יהיה סכסוך אחד בלבד.

אני מסכים שהמלה "רשאי" תסאר, אבל שתהיה

גם הגבלה בזמן.

היו"ר ע. גוברין:

לו הייתי בעד הטארת המלה "חייב", אז לא הייתי טשנה את המלה "רשאי" רשאי, זה חייב. בחוק הנכים כתוב "רשאי קצין התגמולים לבדוק קיצנה לאלמנה וכו' הרי בררנו זאת עם המספטנים של הכנסת.

אני אומר גם במקום שאמרנו "חייב", אז טוב אני אומר: חייב, זה רשאי.

אם מגישים לממונה בקשות, והוא אינו מטפל בהן, הרי שאין ברירה אלא לפטר אותו.

א. וילנסקה:

אני מתקשה להבין את המספט אשר בסעיף 20, החל מהמלים "זולת אם בוטל הצו על ידי בית מספט השלום על סמך בקשה בדרך המרצה שהגיש המעביד תוך שבעה ימים מהיום שבו נמסר לו הצו". הרי כאן לא מדובר על שריפות.

מר בר-ניב:

אשר למלה "רשאי". פה חייב להיות "רשאי" ולא חייב. יכול להיות שהמעביד יופיע ויאמר: מה אתם רוצים ממני, האיש הזה איננו פועל שלי. או אחרת: סולל-בונה בונה בנין, ובנגריה שלו עובד אדם מסויים - הוא פועל של מנדל כהן. הרי כאן סולל בונה יכול לטעון שהאיש שעובד בנגריה איננו עובד שלו. וכאן הממונה יכול לטעון, שאין לו את כל הכלים, ולכן הוא שולח אותם, בהתאם לסעיף 24, לבית המספט.

מדוע לא פונים מהממונה לממונה הראשי, אלא לבית המספט? - אין אנו מבכרים את בית המספט. אנו עושים זאת על מנת לזרז את העניין.

א. שוסטק:

מדוע פונים לממונה ולא לבית המספט?

מר בר-ניב:

כי אם נאמר שהאינסטנציה הראשון היא בית-המספט, אזי זה יקח חדשים. מותר לי לומר, כי בית המספט יעשה בקורת על הממונה.

אשר למועדים: אני מתקשה בזה; לא נהוג בטום חוק לקבוע מועד לבית המספט, כי דבר זה נחשב מסום עיוות הדין. המספט צריך להיות יעיל. הוא הדין לגבי הממונה. כל שבוע שעובר, הפיצוי זורם, והמעביד איננו מעוניין בזה. סעיף 18 אומר זאת. אם עובד לא פונה לממונה, אז הפצוי פועל באופן אוטומטי.

היו"ר ע. גוברין:

הממונה פוסק מה שהוא פוסק. אני יכול לפנות לבית המספט, אז גם המעביד יכול לטעון שם את טענותיו.

לדעתי, אנו יכולים להצביע את הסעיפים 19

ו-20 - פרט לזמן.

מר בר-ניב:

אני מציע: תוך 10 ימים ככל האפשר.

אני מציע, שמר בר-ניב יביא לנו נוסח מדוייק בעניין זה. מ. ארם:

אני מסכים להצעתו של חבר הכנסת ארם.
מר בר-ניב יביא לנו נוסחה מדוייקת

היו"ר ע. גוברמן

בענין המועד.

ועתה אני מצביע את הסעיפים 19 ו-20.

ה צ ב ע ה

הסעיפים 19 ו-20 כמוצע בחוק - נתקבלו

לחברת הכנסת וילנסקה לסעיף 19.
(מציעה למחוק את הסעיף)

ה ס ת י ג ו ת

הישיבה נבעלה בשעה 12.15.